ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΑ ΑΣΑΦΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ONOMA: $K\Omega N\Sigma TANTINO\Sigma$

ΕΠΙΘΕΤΟ: ΛΕΤΡΟΣ

ΣΧΟΛΗ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΤΜΗΜΑ: ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧ. ΚΑΙ ΜΗΧ. ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

AEM: 8851

EΞAMHNO: 8°

ΕΤΟΣ: 2019

Επίλυση προβλημάτων παλινδρόμησης με χρήση μοντέλων TSK

$O\mu \acute{\alpha} \delta\alpha \ 4 - S08$

Περιεχόμενα

Περιγραφή του Προβλήματος	3
Εφαρμογή στο Σετ Δεδομένων Avila	
Προετοιμασία του Σετ Δεδομένων	
Περιγραφή της Διαδικασίας Εκπαίδευσης	
Αποτελέσματα ΤSK Μοντέλων και Δείκτες Απόδοσης	
TSK Μοντέλο 1 (4 Rules)	4
TSK Μοντέλο 2 (8 Rules)	
TSK Μοντέλο 3 (12 Rules)	10
TSK Μοντέλο 4 (16 Rules)	13
TSK Μοντέλο 5 (20 Rules)	16
Σχολιασμός Αποτελεσμάτων και Συμπεράσματα	19
Εφαρμογή στο Σετ Δεδομένων Isolet	20
Εύρεση Πλήθους Χαρακτηριστικών και Κανόνων για βέλτιστη Μοντελοποίηση	21
Εκπαίδευση Βέλτιστου TSK Μοντέλου (20 Features - 16 Rules)	24
Δείκτες Απόδοσης και Χρόνος Εκτέλεσης	28
Αργεία ΜΑΤLAΒ	

Περιγραφή του Προβλήματος

Στόχος αυτής της εργασίας είναι η διερεύνηση της ικανότητας των TSK μοντέλων στην επίλυση προβλημάτων ταξινόμησης (classification) με χρήση ασαφών νευρωνικών μοντέλων. Η εργασία διακρίνεται σε δύο τμήματα στα οποία θα χρησιμοποιηθούν δύο διαφορετικά σετ δεδομένων. Σκοπός του πρώτου τμήματος είναι η εκπαίδευση και αξιολόγηση ενός πλήθους μοντέλων (με διαφορετικό πλήθος ΙF THEN κανόνων) τα οποία να μπορούν να ταξινομούν με επιτυχία το κάθε δείγμα στην κλάση που ανήκει. Αντίθετα στο δεύτερο μέρος, το μεγάλο πλήθος χαρακτηριστικών του δεύτερου σετ δεδομένων της εργασίας καθιστά τη διαδικασία εκμάθησης πολύ δυσκολότερη. Για την επίλυση του παραπάνω προβλήματος γίνεται μια επιλογή των πιο σημαντικών χαρακτηριστικών του σετ δεδομένων με τη βοήθεια του αλγορίθμου Relief και τέλος αναζητείται από μια σειρά μοντέλων με διαφορετικές παραμέτρους, το μοντέλο με το ελάχιστο σφάλμα.

Εφαρμογή στο Σετ Δεδομένων Avila

Προετοιμασία του Σετ Δεδομένων

Το Avila Dataset της UCI περιλαμβάνει 10 χαρακτηριστικά και 20876 δείγματα ενώ έχει εξαχθεί από 800 εικόνες της «Βίβλου Avila», ενός γιγάντιου λατινικού αντιγράφου της Βίβλου του 12ου αιώνα. Η στόχος ταξινόμησης συνίσταται στη συσχέτιση κάθε σχεδίου με έναν αντιγραφέα.

Αρχικά ταξινομούμε κατά αύξουσα σειρά το σετ δεδομένων με βάση τη στήλη που περιέχει τις διάφορες τιμές εξόδων (κλάσεις) 1–12 και προχωρούμε στην καταμέτρηση της συχνότητας εμφάνισης κάθε διαφορετικής τιμής εξόδου.

Στη συνέχεια, πραγματοποιούμε διαχωρισμό του σετ δεδομένων σε τρία μη επικαλυπτόμενα υποσύνολα ως εξής:

- 1. 60% : Σετ Εκπαίδευσης training set
- 2. 20% : Σετ Επικύρωσης validation set
- 3. 20%: Σετ Ελέγχου check set

με τρόπο τέτοιο ώστε οι παραπάνω συχνότητες εμφάνισης να διατηρούνται περίπου σταθερές και ανακατεύουμε το κάθε σετ ξεχωριστά.

Περιγραφή της Διαδικασίας Εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση γίνεται με την υβριδική μέθοδο, δηλαδή οι παράμετροι των συναρτήσεων συμμετοχής βελτιστοποιούνται με τη μέθοδο Backpropagation.

Δημιουργούμε, με τη συνάρτηση genfis() του MATLAB, το μοντέλο προς εκπαίδευση με βάση τα χαρακτηριστικά του πίνακα ανάλογα με τον αριθμό του μοντέλου και τη μέθοδο Subtractive Clustering, δίνοντας ως είσοδο τα δεδομένα εκπαίδευσης. Επίσης, οι συναρτήσεις εξόδου μεταβάλλονται από την προκαθορισμένη μορφή Polynomial (Linear) σε Singleton (Constant).

Στη συνέχεια εκπαιδεύουμε το μοντέλο με χρήση της συνάρτησης anfis() του MATLAB για 250 εποχές, προχωρούμε στην αξιολόγησή του και τέλος υπολογίζουμε τις ζητούμενα μεγέθη - δείκτες απόδοσης Error Matrix, Overall Accuracy, Producer's Accuracy, User's Accuracy, \hat{K} . Σημειώνουμε επίσης ότι πριν την αξιολόγηση του μοντέλου με το σετ δεδομένων ελέγχου, στρογγυλοποιούμε τις τιμές εξόδου στον κοντινότερο ακέραιο, καθώς το παρών πρόβλημα είναι πρόβλημα ταξινόμησης οπότε ο εκτιμώμενος αριθμός της κλάσης θα πρέπει να ανήκει στο σύνολο τιμών της εξόδου (δηλαδή ακέραιος από 1 έως 12).

Συνολικά εξετάζονται πέντε μοντέλα με διαφορετικές τιμές ακτίνας, δηλαδή της παραμέτρου της μεθόδου Subtractive Clustering που προσδιορίζει το εύρος επιρροής του κέντρου κάθε κλάσης, άρα και το πλήθος των IF THEN κανόνων. Τα πέντε μοντέλα λαμβάνουν τιμές ακτίνας από το σύνολο τιμών όπως φαίνεται στο Σχήμα 1.

TSK Model	Radius	Squash Factor	Number of Rules	Output Format
Model 1	0.8	0.5	4 Single	
Model 2	0.8	0.45	8	Singleton
Model 3	0.3	0.475	12	Singleton
Model 4	0.7	0.4	16	Singleton
Model 5	0.5	0.432	20	Singleton

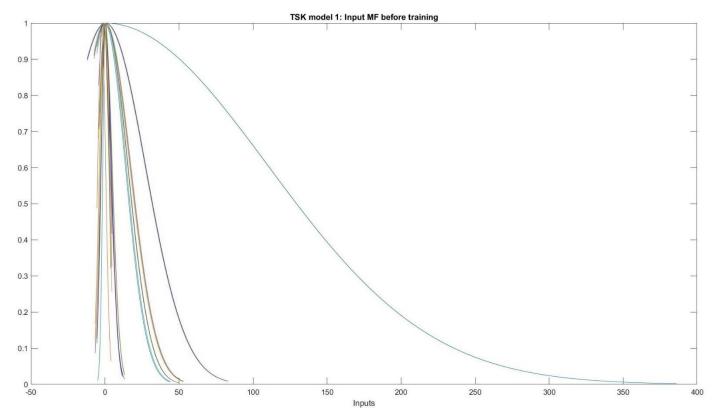
Σχήμα 1: ΤSK Μοντέλα για διάφορες τιμές ακτίνας

Στην παραπάνω εικόνα εμφανίζεται και μια ακόμα παράμετρος, Squash Factor. Για τις διάφορες τιμές ακτίνας ο αλγόριθμος παρήγαγε πολύ μικρό πλήθος κανόνων, κάτι που καθιστούσε ανέφικτο να πετύχουμε τη ζητούμενη προδιαγραφή για το πλήθος των κανόνων. Για το λόγο αυτό μεταβάλλουμε την παράμετρο Squash Factor των genfisOptions, από την προκαθορισμένη τιμή 1.25, σε αυτές που φαίνονται παραπάνω, σε κάθε περίπτωση.

Αποτελέσματα ΤSK Μοντέλων και Δείκτες Απόδοσης

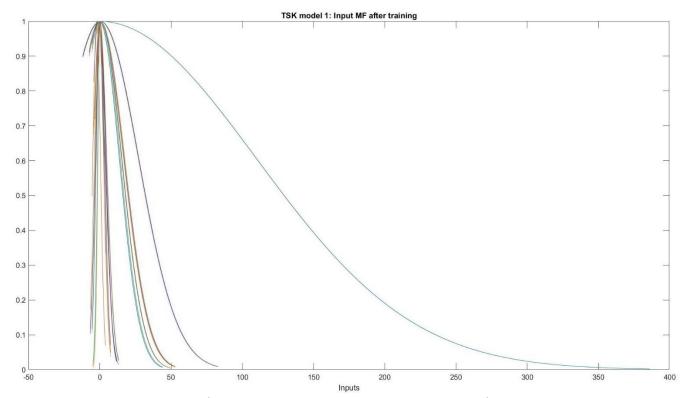
TSK Μοντέλο 1 (4 Rules)

Οι συναρτήσεις συμμετοχής για το πρώτο μοντέλο πριν από τη διαδικασία εκπαίδευσης φαίνονται στο Σχήμα 2.

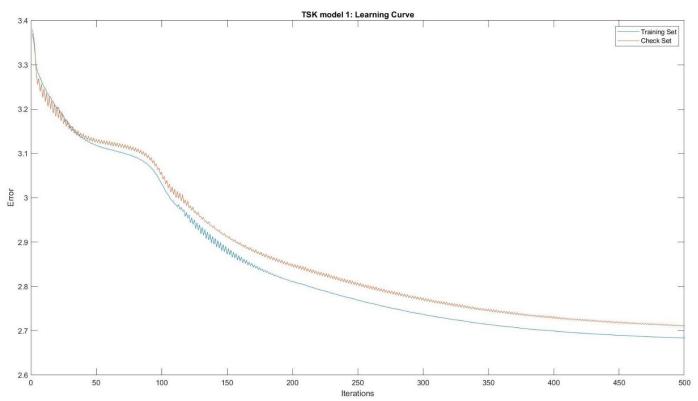
Σχήμα 2: Αρχικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 1

Τα αποτελέσματα της παραπάνω διαδικασίας φαίνονται στη συνέχεια. Αρχικά βλέπουμε τη μορφή των συναρτήσεων συμμετοχής του μοντέλου μετά την εκπαίδευση.

Σχήμα 3: Τελικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 1

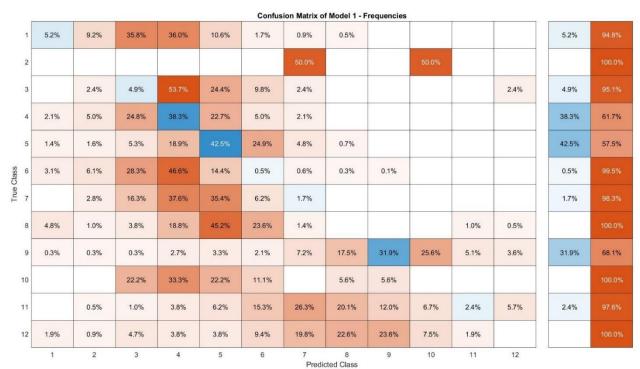
Ακολουθούν οι καμπύλες εκμάθησης με βάση το RMSE στο πέρας των εποχών.

Σχήμα 4: Καμπύλες Εκμάθησης - ΤSK Μοντέλο 1

0						Confusion Ma	atrix of Model 1	l .	ilgo:	p		y-
1	89	158	614		182	29	16	9				
2							1			1		
3		1	2	22	10	4	1					1
4	3	7	35	54	32	7	3					
5	6	7	23	83	186	109	21	3				
6	24	48	222	365	113	4	5	2	1			
7		5	29	67	63	11	3					
8	10	2	8	39	94	49	3				2	1
9	1	1	1	9	11	7	24	58	106	85	17	12
0			4	6	4	2		1	1			
1		1	2	8	13	32	55	42	25	14	5	12
2	2	1	5	4	4	10	21	24	25	8	2	
	1	2	3	4	5	6	7 ed Class	8	9	10	11	12

Σχήμα 5: Πίνακας Σφαλμάτων Ταξινόμησης - ΤSK Μοντέλο 1

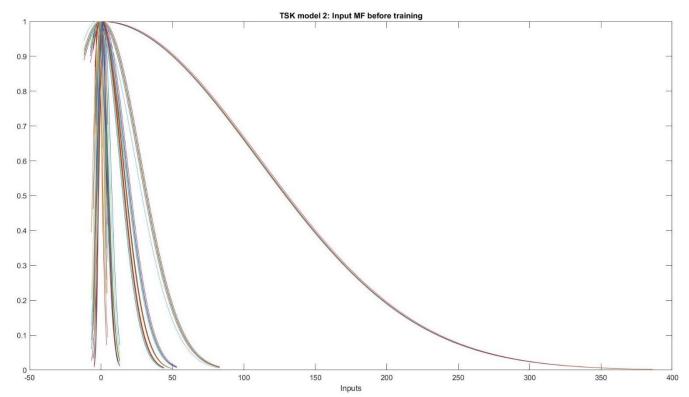
Σχήμα 6: Πίνακας Σφαλμάτων Ταξινόμησης (Συχνότητες) - ΤSK Μοντέλο 1

Τέλος, οι ζητούμενοι δείκτες απόδοσης για το μοντέλο αυτό φαίνονται παρακάτω.

Class	Producers	Users	Class	Producers	Users	Overall
Number	Accuracy	Accuracy	Number	Accuracy	Accuracy	Accuracy
1	0.6593	0.0519	7	0.0196	0.0169	0.1076
2	0	0	8	0	0	0.1070
3	0.0021	0.0488	9	0.6709	0.3193	\hat{k}
4	0.0424	0.3830	10	0	0	K
5	0.2612	0.4247	11	0.1923	0.0239	0.0481
6	0.0152	0.0051	12	0	0	0.0481

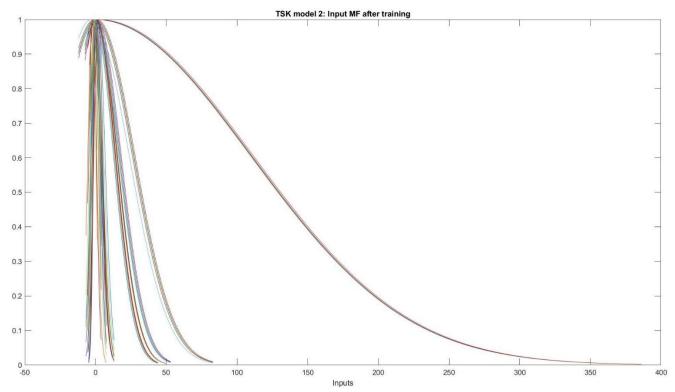
TSK Μοντέλο 2 (8 Rules)

Οι συναρτήσεις συμμετοχής για το δεύτερο μοντέλο πριν από τη διαδικασία εκπαίδευσης φαίνονται στο Σχήμα 7.

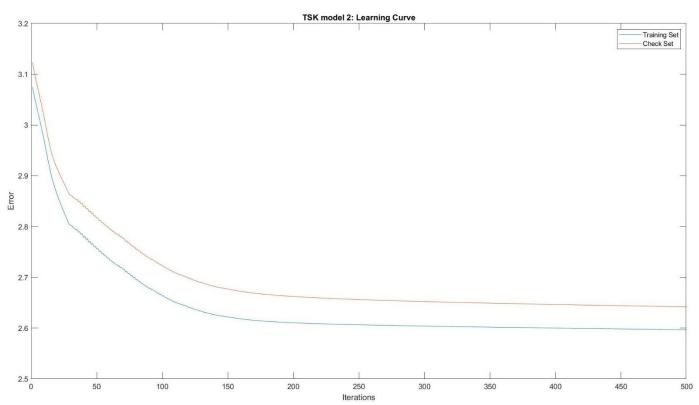
Σχήμα 7: Αρχικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 2

Τα αποτελέσματα της παραπάνω διαδικασίας φαίνονται στη συνέχεια. Αρχικά βλέπουμε τη μορφή των συναρτήσεων συμμετοχής του μοντέλου μετά την εκπαίδευση.

Σχήμα 8: Τελικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 2

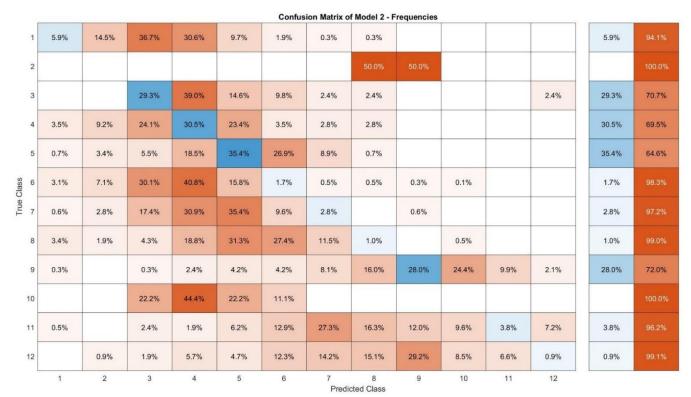
Ακολουθούν οι καμπύλες εκμάθησης με βάση το RMSE στο πέρας των εποχών.

Σχήμα 9: Καμπύλες Εκμάθησης - ΤSK Μοντέλο 2

						Confusion Ma	trix of Model 2					
1	102	248	630	524	167	33	6	5				
2								1	1			
3			12	16	6	4	1	1				1
4	5	13	34	43	33	5	4	4				
5	3	15	24	81	155	118	39	3				
True Class	24	56	236	320	124	13	4	4	2	1		
Pun 7	1	5	31	55	63	17	5		1			
8	7	4	9	39	65	57	24	2		1		
9	1		1	8	14	14	27	53	93	81	33	7
10			4	8	4	2						
11	1		5	4	13	27	57	34	25	20	8	15
12		1	2	6	5	13	15	16	31	9	7	1
L	1	2	3	4	5	6 Prodicte	7 ad Class	8	9	10	11	12

Σχήμα 10: Πίνακες Σφαλμάτων Ταζινόμησης - ΤSK Μοντέλο 2

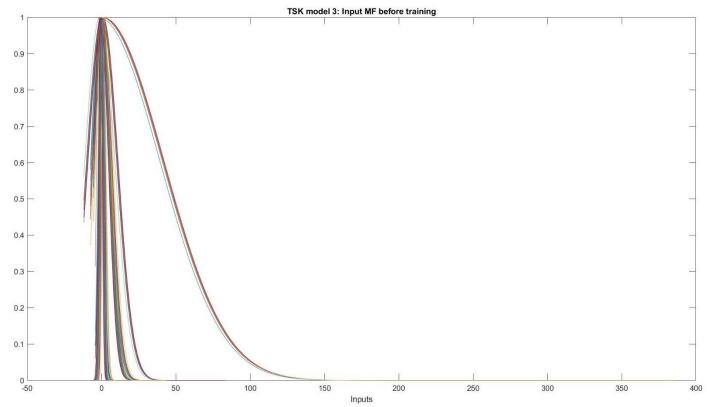
Σχήμα 11: Πίνακες Σφαλμάτων Ταξινόμησης (Συχνότητες) - ΤSK Μοντέλο 2

Τέλος, οι ζητούμενοι δείκτες απόδοσης για το μοντέλο αυτό φαίνονται παρακάτω.

Class	Producers	Users	Class	Producers	Users	Overall
Number	Accuracy	Accuracy	Number	Accuracy	Accuracy	Accuracy
1	0.7083	0.0595	7	0.0275	0.0281	0.1040
2	0	0	8	0.0163	0.0096	0.1040
3	0.0121	0.2927	9	0.6078	0.2801	\hat{k}
4	0.0389	0.3050	10	0	0	K
5	0.2388	0.3539	11	0.1667	0.0383	0.0442
6	0.0429	0.0166	12	0.0417	0.0094	0.0442

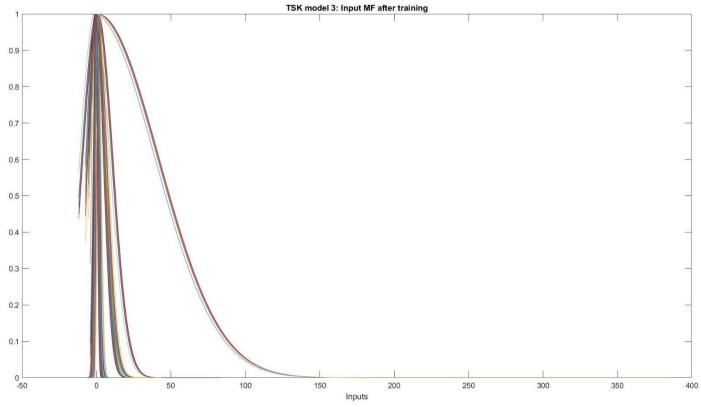
TSK Μοντέλο 3 (12 Rules)

Οι συναρτήσεις συμμετοχής για το τρίτο μοντέλο πριν από τη διαδικασία εκπαίδευσης φαίνονται στο Σχήμα 12.

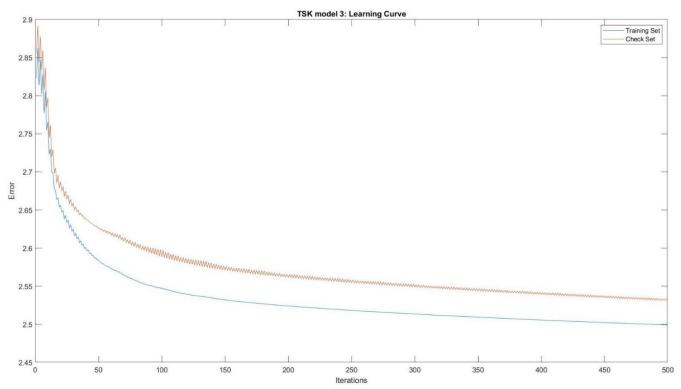
Σχήμα 12: Αρχικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 3

Τα αποτελέσματα της παραπάνω διαδικασίας φαίνονται στη συνέχεια. Αρχικά βλέπουμε τη μορφή των συναρτήσεων συμμετοχής του μοντέλου μετά την εκπαίδευση.

Σχήμα 13: Τελικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 3

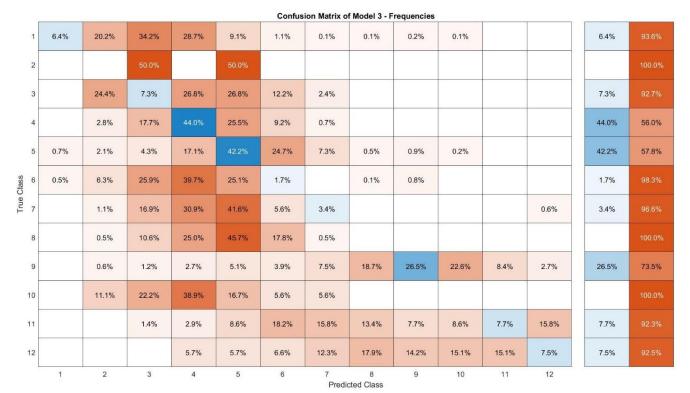
Ακολουθούν οι καμπύλες εκμάθησης με βάση το RMSE στο πέρας των εποχών.

Σχήμα 14: Καμπύλες Εκμάθησης - ΤSK Μοντέλο 3

_						Confusion Ma	trix of Model 3					y.
1	110	346	586	492	156	19	1	1	3	1		
2			1		1							
3		10	3	11	11	5	1					
4		4	25	62	36	13	1					
5	3	9	19	75	185	108	32	2	4	1		
6	4	49	203	311	197	13		1	6			
7		2	30	55	74	10	6					1
8		1	22	52	95	37	1					
9		2	4	9	17	13	25	62	88	75	28	9
0		2	4	7	3	1	1					
1			3	6	18	38	33	28	16	18	16	33
2				6	6	7	13	19	15	16	16	8
	1	2	3	4	5	6	7 ed Class	8	9	10	11	12

Σχήμα 15: Πίνακες Σφαλμάτων Ταζινόμησης - ΤSK Μοντέλο 3

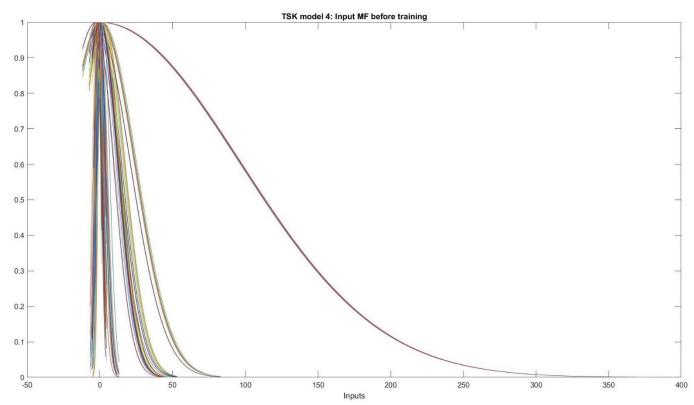
Σχήμα 16: Πίνακες Σφαλμάτων Ταξινόμησης (Συχνότητες) - ΤSK Μοντέλο 3

Τέλος, οι ζητούμενοι δείκτες απόδοσης για το μοντέλο αυτό φαίνονται παρακάτω.

Class	Producers	Users	Class	Producers	Users	Overall
Number	Accuracy	Accuracy	Number Accuracy Ac		Accuracy	Accuracy
1	0.9402	0.0641	7	0.0526	0.0337	0.1177
2	0	0	8	0	0	0.1177
3	0.0033	0.0732	9	0.6667	0.2651	\hat{k}
4	0.0571	0.4397	10	0	0	K
5	0.2315	0.4224	11	0.2667	0.0766	0.0607
6	0.0492	0.0166	12	0.1569	0.0755	0.0607

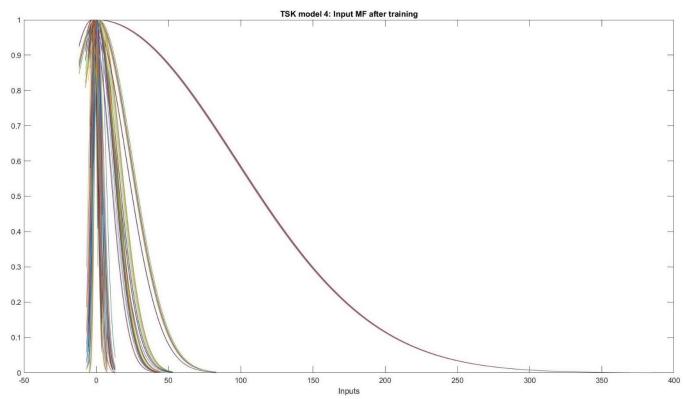
TSK Μοντέλο 4 (16 Rules)

Οι συναρτήσεις συμμετοχής για το τέταρτο μοντέλο πριν από τη διαδικασία εκπαίδευσης φαίνονται στο Σχήμα 17.

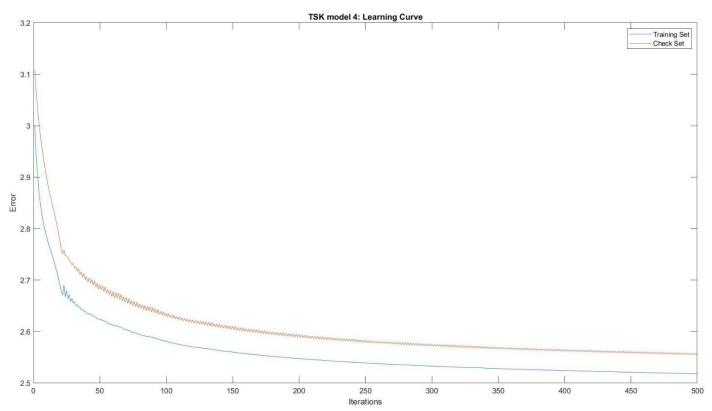
Σχήμα 17: Αρχικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 4

Τα αποτελέσματα της παραπάνω διαδικασίας φαίνονται στη συνέχεια. Αρχικά βλέπουμε τη μορφή των συναρτήσεων συμμετοχής του μοντέλου μετά την εκπαίδευση.

Σχήμα 18: Τελικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 4

Ακολουθούν οι καμπύλες εκμάθησης με βάση το RMSE στο πέρας των εποχών.

Σχήμα 19: Καμπύλες Εκμάθησης - ΤSK Μοντέλο 4

	Confusion Matrix of Model 4												
1	123	294	633	460	157	35	2	8	2	1			
2									2				
3		2	4	18	10	5		1				1	
4	4	5	25	48	42	11	5	1					
5	5	7	26	76	146	114	55	8	1				
True Class	12	75	215	308	150	13	2	7	1	1			
PL 7		7	31	53	62	20	3	2					
8	4	5	16	44	65	58	13			3			
9		1	2	7	9	16	25	61	104	75	29	3	
10			6	5	3	4							
11			3	3	16	39	39	38	19	13	16	23	
12	1			4	5	9	8	18	21	21	13	6	
	1	2	3	4	5	6 Predicte	7 ed Class	8	9	10	11	12	

Σχήμα 20: Πίνακες Σφαλμάτων Ταξινόμησης - ΤSK Μοντέλο 4

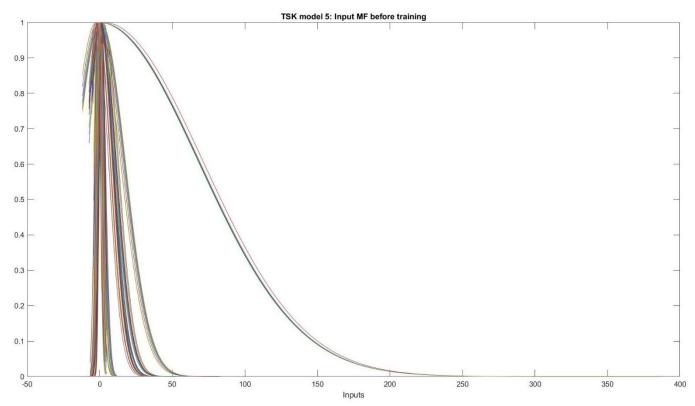
Σχήμα 21: Πίνακες Σφαλμάτων Ταξινόμησης (Συχνότητες) - ΤSK Μοντέλο 4

Τέλος, οι ζητούμενοι δείκτες απόδοσης για το μοντέλο αυτό φαίνονται παρακάτω.

Class	Producers	Users	Class	Producers	Users	Overall
Number	Accuracy	Accuracy	Number	Accuracy	Accuracy	Accuracy
1	0.8255	0.0717	7	0.0197 0.016		0.1110
2	0	0	8	0	0	0.1110
3	0.0042	0.0976	9	0.6933	0.3133	\hat{k}
4	0.0468	0.3404	10	0	0	K
5	0.2195	0.3333	11	0.2759	0.0766	0.0504
6	0.0401	0.0166	12	0.1818	0.0566	0.0504

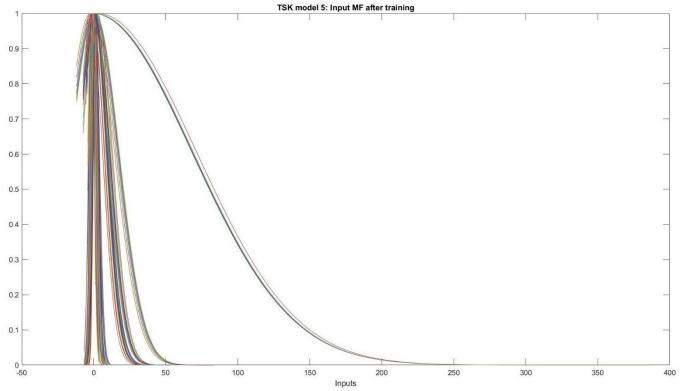
TSK Μοντέλο 5 (20 Rules)

Οι συναρτήσεις συμμετοχής για το πέμπτο μοντέλο πριν από τη διαδικασία εκπαίδευσης φαίνονται στο Σχήμα 22.

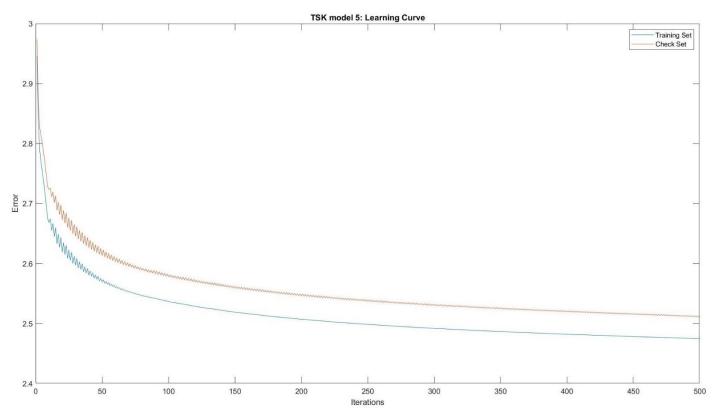
Σχήμα 22: Αρχικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 5

Τα αποτελέσματα της παραπάνω διαδικασίας φαίνονται στη συνέχεια. Αρχικά βλέπουμε τη μορφή των συναρτήσεων συμμετοχής του μοντέλου μετά την εκπαίδευση.

Σχήμα 23: Τελικές Συναρτήσεις Συμμετοχής - ΤSK Μοντέλο 5

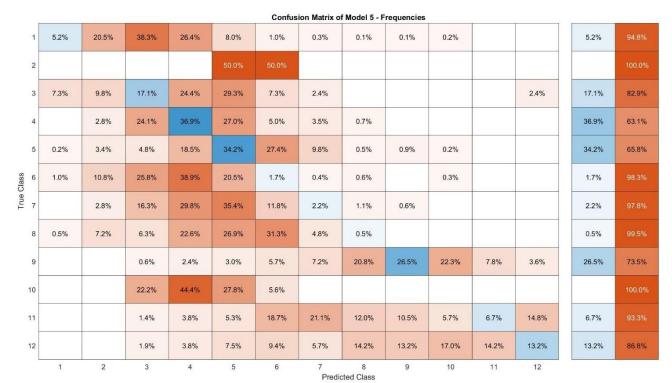
Ακολουθούν οι καμπύλες εκμάθησης με βάση το RMSE στο πέρας των εποχών.

Σχήμα 24: Καμπύλες Εκμάθησης - ΤSK Μοντέλο 5

	Confusion Matrix of Model 5												
1	89	352		452	137	18	6	1	1	3			
2					1	1							
3	3	4	7	10	12	3	1					1	
4		4	34	52	38	7	5	1					
5	1	15	21	81	150	120	43	2	4	1			
True Class	8	85	202	305	161	13	3	5		2			
9 Z		5	29	53	63	21	4	2	1				
8	1	15	13	47	56	65	10	1					
9			2	8	10	19	24	69	88	74	26	12	
10			4	8	5	1							
11			3	8	11	39	44	25	22	12	14	31	
12			2	4	8	10	6	15	14	18	15	14	
	1	2	3	4	5	6 Predicte	7 ed Class	8	9	10	11	12	

Σχήμα 25: Πίνακες Σφαλμάτων Ταξινόμησης - ΤSK Μοντέλο 5

Σχήμα 26: Πίνακες Σφαλμάτων Ταξινόμησης (Συχνότητες) - ΤSK Μοντέλο 5

Τέλος, οι ζητούμενοι δείκτες απόδοσης για το μοντέλο αυτό φαίνονται παρακάτω.

Class	Producers	Users	Class	Producers	Users	Overall
Number	Accuracy	Accuracy	Number	Accuracy	Accuracy	Accuracy
1	0.8725	0.0519	7	0.0274	0.0225	0.1035
2	0	0	8	0.0083	0.0048	0.1033
3	0.0072	0.1707	9	0.6769	0.2651	\hat{k}
4	0.0506	0.3688	10	0	0	K
5	0.2301	0.3425	11	0.2545	0.0670	0.0484
6	0.0410	0.0166	12	0.2414	0.1321	0.0484

Σχολιασμός Αποτελεσμάτων και Συμπεράσματα

Από τα παραπάνω βλέπουμε ότι το μοντέλο με τη μεγαλύτερη ακρίβεια είναι αυτό με τους 12 κανόνες με Overall Accuracy ίσο με 11.77% και δείκτη \hat{k} ίσο με 0.0607. Είναι προφανές ότι τα αποτελέσματα από την εκτέλεση του αλγορίθμου δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικά κάτι που μπορεί να οφείλεται σε διάφορους παράγοντες.

Ο βασικότερος παράγοντας αφορά τα δεδομένα με τα οποία εκπαιδεύουμε τα ζητούμενα μοντέλα. Συγκεκριμένα, το Dataset που έγουμε στη διάθεσή μας παρουσιάζει το φαινόμενο «Class

Imbalance» που σημαίνει ότι τα πλήθος των δεδομένων να μην είναι «δίκαια» μοιρασμένο σε κάθε κλάση όπως φαίνεται ξεκάθαρα από την παρακάτω εικόνα. Χρησιμοποιώντας την εντολή tabulate του MATLAB παρατηρούμε ότι πάνω από το 41% των δεδομένων που έχουμε στη διάθεσή μας ανήκουν στην πρώτη κλάση ενώ ταυτόχρονα λιγότερο από το 0.05% των δεδομένων ανήκει στη δεύτερη.

Output_Values	Avila_Set	Training_Set	Validation_Set	Check_Set	
1	41.0792%	41.0783%	41.0539%	41.1074%	
2	0.0479226%	0.0479233%	0.0479042%	0.0479386%	
3	0.987205%	0.990415%	0.982036%	0.982742%	
4	3.37854%	3.37859%	3.37725%	3.37967%	
5	10.495%	10.4952%	10.491%	10.4986%	
6	18.8%	18.8019%	18.8024%	18.7919%	
7	4.27948%	4.28115%	4.28743%	4.26654%	
8	4.97915%	4.97604%	4.98204%	4.98562%	
9	7.96952%	7.97125%	7.97605%	7.95781%	
10	0.426511%	0.423323%	0.431138%	0.431448%	
11	5.00311%	5%	5.00599%	5.00959%	
12	2.55427%	2.55591%	2.56287%	2.54075%	

Σχήμα 27: Διαμοιρασμός Δεδομένων στα διάφορα Σετ

Επίσης, πέρα από την ανισορροπία που αναφέρθηκε το μεγάλο πλήθος των κλάσεων και μικρό απόλυτο πλήθος δεδομένων για ορισμένες κλάσεις καθιστά την εκπαίδευση ακόμα δυσκολότερη. Για παράδειγμα, το dataset περιέχει συνολικά μόνο δέκα καταχωρήσεις που αφορούν τη δεύτερη κλάση (σε αντίθεση με την πρώτη κλάση που περιέχει 8572). Είναι επομένως αναμενόμενο να παρουσιάζονται δυσκολίες κατά την εκπαίδευση των μοντέλων και τη ρύθμιση των βαρών, ώστε να προσαρμοστούν κατάλληλα και να μπορούν να ταξινομούν σωστά τα δεδομένα που ανήκουν στη δεύτερη κλάση.

Ένας ακόμα παράγοντας είναι η διαθέσιμη υπολογιστική ισχύς και ο περιορισμός, στο πλαίσιο της εργασίας, στη χρήση του αλγορίθμου Anfis. Με διαφορετική επιλογή αλγορίθμου εκπαίδευσης και με τη διάθεση περισσότερων υπολογιστικών πόρων-ισχύος είναι πιθανό να πετύχουμε αρκετά καλύτερα αποτελέσματα, κάτι που ξεφεύγει, ωστόσο, από το σκοπό της παρούσας εργασίας.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι για την εκπαίδευση των πέντε παραπάνω μοντέλων χρειάστηκαν συνολικά 1603.12 δευτερόλεπτα, δηλαδή σχεδόν 27 λεπτά.

Εφαρμογή στο Σετ Δεδομένων Isolet

Αντιμετώπιση σετ δεδομένων υψηλής διαστασιμότητας

Το Isolet Dataset πρόκειται για ένα πολύ μεγαλύτερο σετ δεδομένων σε σχέση με το Avila, καθώς περιέχει 617 διαφορετικά χαρακτηριστικά και 7797 δεδομένα. Στόχος του τμήματος της εργασίας αυτού είναι η ορθή ταξινόμηση των δειγμάτων με βάση τα χαρακτηριστικά αυτά. Ο

μεγάλος όγκος των χαρακτηριστικών και δεδομένων καθιστά την εκπαίδευση του ζητούμενου μοντέλου πρακτικά ανέφικτη, καθώς ο χρόνος που απαιτείται για αυτήν είναι υπερβολικά μεγάλος. Για το λόγο αυτό, θα χρειαστεί να επιλέξουμε ένα αρκετά πιο περιορισμένο πλήθος χαρακτηριστικών, και συγκεκριμένα τα πιο αντιπροσωπευτικά του δείγματος, η επιλογή των οποίων γίνεται με χρήση του αλγορίθμου Relief.

Εύρεση Πλήθους Χαρακτηριστικών και Κανόνων για βέλτιστη Μοντελοποίηση

Αρχικά ταξινομούμε κατά αύξουσα σειρά το σετ δεδομένων με βάση τη στήλη που περιέχει τις διάφορες τιμές εξόδων (κλάσεις) και προχωρούμε στην καταμέτρηση της συχνότητας εμφάνισης κάθε διαφορετικής τιμής εξόδου.

Στη συνέχεια, πραγματοποιούμε διαχωρισμό του σετ δεδομένων σε τρία μη επικαλυπτόμενα υποσύνολα ως εξής:

1. 60% : Σετ Εκπαίδευσης – training set

2. 20% : Σετ Επικύρωσης – validation set

3. 20% : Σετ Ελέγχου – check set

με τρόπο τέτοιο ώστε οι παραπάνω συχνότητες εμφάνισης να διατηρούνται περίπου σταθερές.

Στο σημείο αυτό είναι καλό να εφαρμόσουμε μια προεπεξεργασία στα δεδομένα μας και συγκεκριμένα να ελέγξουμε ότι δεν υπάρχουν κενές τιμές και διπλότυπα δείγματα. Με τον τρόπο αυτό, θα είναι αποτελεσματικότερη, αλλά και ταχύτερη, η εκπαίδευση του δικτύου. Τέλος, αφού διαπιστώσουμε ότι δεν υπάρχουν NaN τιμές στο Dataset, ολοκληρώνεται η διαδικασία προεπεξεργασίας του Dataset.

Στη συνέχεια εφαρμόζουμε τον αλγόριθμο Relief επιλέγοντας ως αριθμό γειτόνων το 50 ώστε να γίνει εκτίμηση των σημαντικότερων χαρακτηριστικών με τη σειρά που εμφανίζονται στον πίνακα ranks.

Έπειτα χρησιμοποιούμε το συνδυασμό των μεθόδων Grid Search και 5-Fold Cross Validation ώστε να βρούμε το μοντέλο που εκτιμάει καλύτερα την επιθυμητή έξοδο, μέσω της αξιολόγησης μιας σειράς διαφορετικών μοντέλων. Συγκεκριμένα η μέθοδος k-Fold Cross Validation, με τιμή k=5, αποτελείται από τα εξής βήματα:

1. Αρχικά, διαχωρίζουμε το set δεδομένων εκπαίδευσης σε δύο νέα τμήματα, ένα νέο set δεδομένων εκπαίδευσης (80% του αρχικού set εκπαίδευσης) και ένα νέο set δεδομένων επικύρωσης (20% του αρχικού set εκπαίδευσης). Συνολικά επαναλαμβάνουμε τη διαδικασία αυτή πέντε φορές με διαφορετική αναδιάταξη των δεδομένων κάθε φορά δημιουργώντας τελικά πέντε νέα δευτερεύοντα μοντέλα. Στο σημείο αυτό φροντίζουμε ότι κάθε set (training και validation) σε κάθε Fold αποτελείται από δεδομένα με όλες τις

πιθανές εξόδους, ίσα σε ποσοστό με αυτό κάθε εξόδου του αρχικού set για σωστή εκπαίδευση.

- 2. Εκπαιδεύουμε καθένα από αυτά τα δευτερεύοντα μοντέλα (Folds) και στη συνέχεια υπολογίζουμε το σφάλμα του καθενός ως το μέσο τετραγωνικό σφάλμα MSE.
- 3. Τέλος, υπολογίζουμε τη μέση τιμή των προηγουμένως υπολογισμένων σφαλμάτων για κάθε κύριο μοντέλο (δηλαδή η μέση τιμή MSE των πέντε folds κάθε κύριου μοντέλου), η οποία αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα του πραγματικού σφάλματος για το συνολικό κύριο μοντέλο.

Η παραπάνω διαδικασία συνδυάζεται με τη μέθοδο Grid Search, δηλαδή εκτελείται μια επαναληπτική διαδικασία στην οποία εφαρμόζεται συνεχώς η μέθοδος 5-Fold Cross Validation για διάφορα κύρια μοντέλα μεταβάλλοντας κάθε φορά τόσο το πλήθος των IF THEN κανόνων όσο και το πλήθος χαρακτηριστικών που λαμβάνονται υπόψιν. Έπειτα συγκεντρώνονται όλα τα μέσα σφάλματα, που υπολογίζονται όπως αναφέρθηκε προηγουμένως για κάθε κύριο μοντέλο, και επιλέγεται το βέλτιστο μοντέλο ως αυτό που παρουσιάζει το ελάχιστο μέσο σφάλμα.

Για την ομαδοποίηση και τη δημιουργία των IF THEN κανόνων χρησιμοποιείται η μέθοδος Fuzzy C-Means (FCM) ενώ οι διάφορες περιπτώσεις των μοντέλων που διερευνώνται αποτελούνται από τους συνδυασμούς πλήθους χαρακτηριστικών και IF THEN κανόνων όπως προκύπτουν από το καρτεσιανό γινόμενο των συνόλων αντίστοιχα,

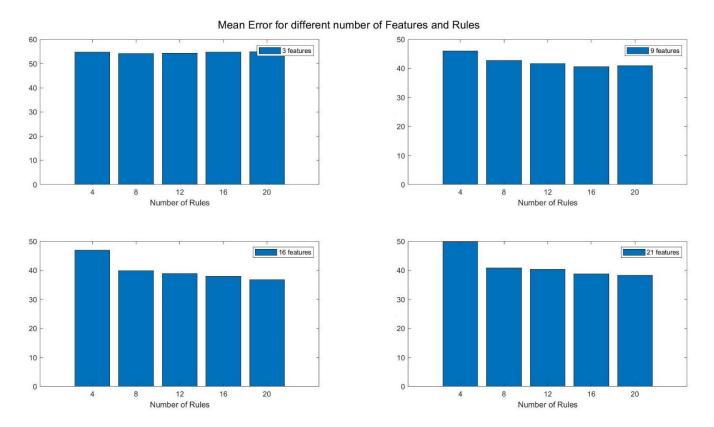
$$NF \times NR = \{3, 9, 16, 21\} \times \{4, 8, 12, 16, 20\}$$

Συνεπώς εξετάζεται η απόδοση 20 διαφορετικών κύριων μοντέλων του αρχικού σετ εκπαίδευσης με βάση τα 5 δευτερεύοντα μοντέλα στα οποία διακρίνεται το καθένα από αυτά (Μέθοδος 5-Fold Validation). Για κάθε κύριο μοντέλο πραγματοποιείται εκπαίδευση, καθενός από τα πέντε δευτερεύοντα μοντέλα του (συνολικά 100 μοντέλα) για 150 εποχές το καθένα, και υπολογίζεται το σφάλμα καθενός από αυτά. Τέλος, υπολογίζεται ο μέσος όρος των 5 σφαλμάτων ο οποίος αποτελεί το κριτήριο για την εύρεση του βέλτιστου από τα κύρια μοντέλα.

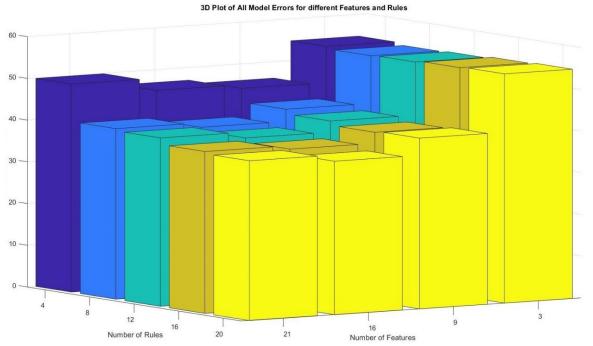
Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το μέσο MSE για τα 20 διαφορετικά κύρια μοντέλα.

Rules Features	4	8	12	16	20
3	54.6965	54.1664	54.3628	54.7276	54.9521
9	46.0294	42.7510	41.6201	40.6237	40.9394
16	46.9267	39.8126	38.9600	37.9859	36.7977
21	49.8663	40.8838	40.3626	38.8072	38.2950

Στα παρακάτω διαγράμματα φαίνονται γραφικά οι τιμές του μέσου σφάλματος για τις διάφορες τιμές χαρακτηριστικών και κανόνων.

Σχήμα 28: Μέσο σφάλμα μοντέλων για τις διάφορες τιμές πλήθους χαρακτηριστικών και κανόνων Τέλος, τα παραπάνω σφάλματα παρουσιάζονται και σε ένα κοινό διάγραμμα τριών διαστάσεων.

Σχήμα 29: Κοινό 3D Διάγραμμα Μέσου Σφάλματος των διάφορων μοντέλων

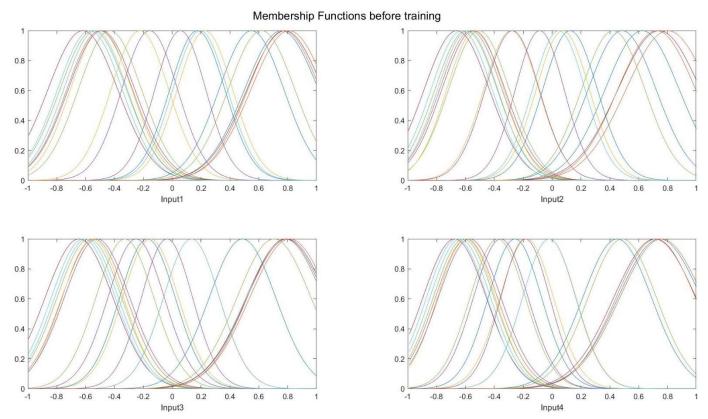
Από τα παραπάνω είναι εμφανές ότι το βέλτιστο, από τα εξεταστέα μοντέλα, είναι αυτό με τα 16 χαρακτηριστικά και τους 20 κανόνες. Παρατηρούμε επίσης ότι όσο αυξάνεται η πολυπλοκότητα του μοντέλου (πλήθος χαρακτηριστικών και κανόνων) τόσο αυξάνεται και ο χρόνος εκτέλεσης του αλγορίθμου, ωστόσο δεν βελτιώνεται απαραίτητα η ικανότητα εκτίμησης - ταξινόμησης του μοντέλου. Τέλος, επισημαίνουμε ότι ο διαμοιρασμός στα διάφορα set γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να περιέχουν ίσο σε ποσοστό αριθμό δεδομένων από κάθε κλάση, όπως φαίνεται παρακάτω.

Output_Values	Isolet_Set	Training_Set	Validation_Set	Check_Set	
1	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
2	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
3	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
4	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
5	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
6	3.822%	3.8264%	3.8462%	3.7845%	
7	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
8	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
9	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
10	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
11	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
12	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
13	3.8348%	3.8264%	3.8462%	3.8486%	
14	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
15	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
16	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
17	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
18	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
19	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
20	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
21	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
22	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
23	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
24	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
25	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
26	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	

Σχήμα 30: Διαμοιρασμός Δεδομένων στα διάφορα Σετ

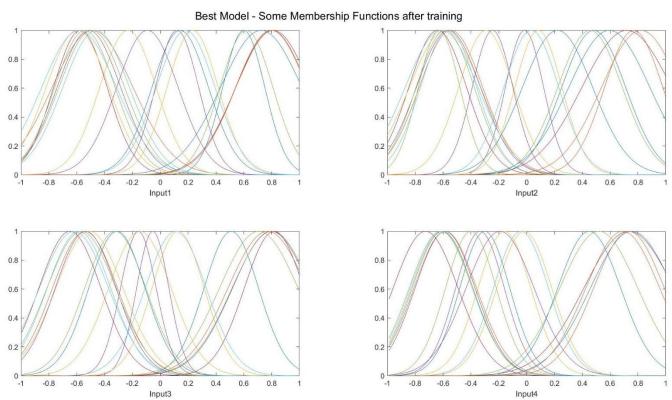
Εκπαίδευση Βέλτιστου TSK Μοντέλου (20 Features - 16 Rules)

Αρχικά παρουσιάζουμε ορισμένες από τις συναρτήσεις συμμετοχής του βέλτιστου μοντέλου πριν την εκπαίδευσή του.

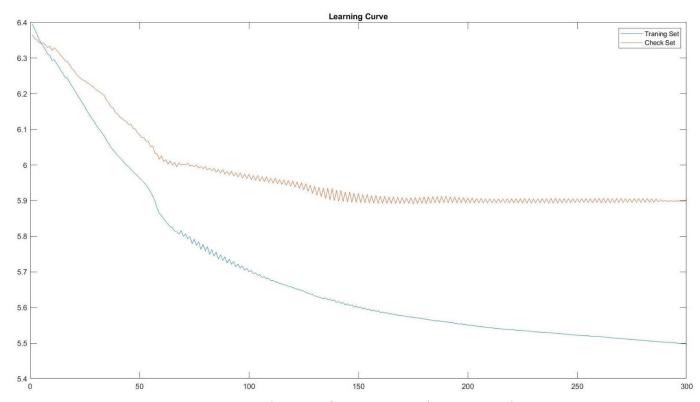
Σχήμα 31: Συναρτήσεις Συμμετοχής πριν την εκπαίδευση του Βέλτιστου Μοντέλου

Μετά από εκπαίδευση σε 300 εποχές οι παραπάνω συναρτήσεις συμμετοχής λαμβάνουν την παρακάτω μορφή

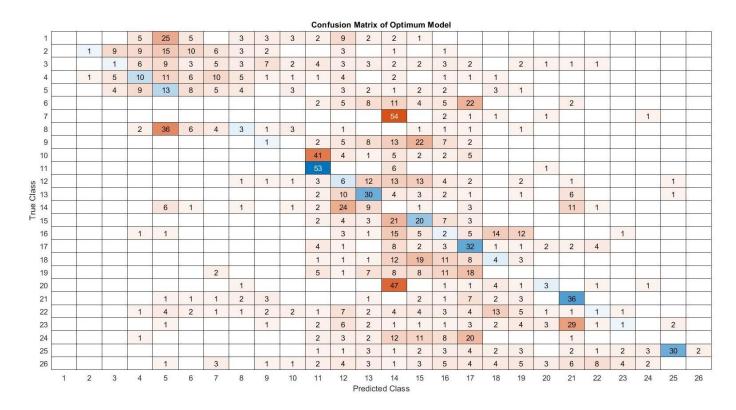

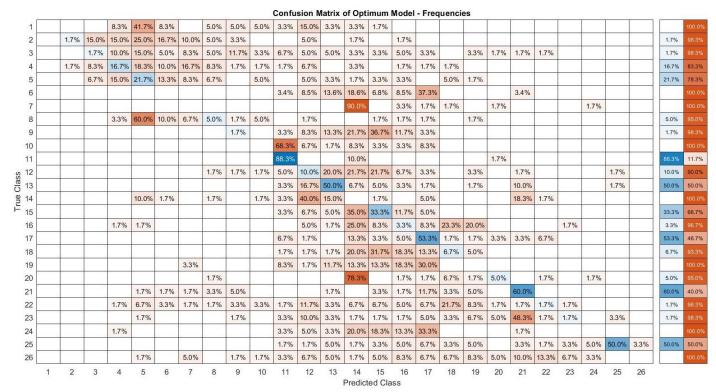
Σχήμα 32: Συναρτήσεις Συμμετοχής μετά την εκπαίδευση του Βέλτιστου Μοντέλου

Ακολουθούν οι καμπύλες εκμάθησης με βάση το RMSE στο πέρας των εποχών.

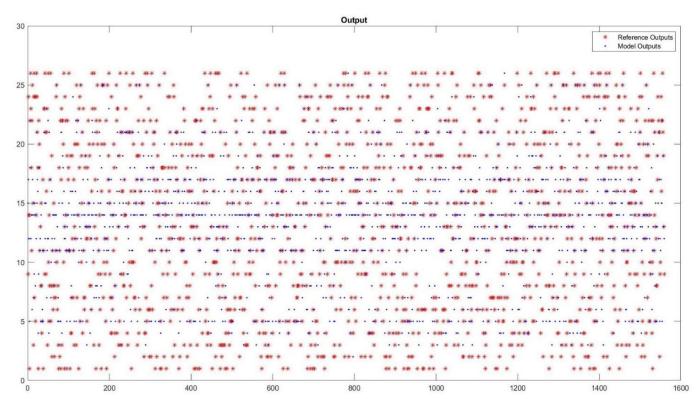

Σχήμα 33: Καμπύλες Εκμάθησης - ΤSK Βέλτιστο Μοντέλο

Σχήμα 34: Πίνακες Σφαλμάτων Ταζινόμησης – ΤSK Βέλτιστο Μοντέλο

Σχήμα 35: Πραγματική και Εκτιμήτρια Έξοδος – ΤSK Βέλτιστο Μοντέλο

Δείκτες Απόδοσης και Χρόνος Εκτέλεσης

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε τους δείκτες απόδοσης και το χρόνο εκτέλεσης για την εκπαίδευση και αξιολόγηση του βέλτιστου μοντέλου.

Accuracy Metrics	Class	Producers	Users	Class	Producers	Users
	Number	Accuracy	Accuracy	Number	Accuracy	Accuracy
	1	NaN *	0	14	0	0
Overall	2	0.5000	0.0167	15	0.1563	0.3333
Accuracy	3	0.0526	0.0167	16	0.0233	0.0333
0.1584	4	0.2273	0.1667	17	0.2148	0.5333
0.1584	5	0.1057	0.2167	18	0.0784	0.0667
\hat{k}	6	0	0	19	0	0
	7	0	0	20	0.2000	0.0500
0.1248	8	0.1111	0.0500	21	0.3673	0.6000
	9	0.0435	0.0167	22	0.0556	0.0167
Elapsed Time	10	0	0	23	0.1111	0.0167
	11	0.4015	0.8833	24	0	0
229.366 sec	12	0.0556	0.1000	25	0.8824	0.5000
	13	0.3000	0.5000	26	0	0

^{*}NaN: Not a Number, εμφανίζεται καθώς γίνεται απόπειρα εκτέλεσης της πράξης 0/0

Από την παραπάνω εικόνα βλέπουμε ότι το βέλτιστο μοντέλο με τους 16 κανόνες και τα 20 χαρακτηριστικά πετυχαίνει, μετά από 300 εποχές εκπαίδευσης, Overall Accuracy ίσο με 15.84% και δείκτη \hat{k} ίσο με 0.1248. Είναι προφανές ότι τα αποτελέσματα από την εκτέλεση του αλγορίθμου δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικά κάτι που οφείλεται κυρίως στο μεγάλο πλήθος των κλάσεων συγκριτικά με το μικρό πλήθος δεδομένων που είναι διαθέσιμο.

Επίσης, υπεισέρχεται και πάλι ο παράγοντας της διαθέσιμης υπολογιστικής ισχύος και ο περιορισμός στη χρήση του αλγορίθμου Anfis. Με διαφορετική επιλογή αλγορίθμου εκπαίδευσης και με τη διάθεση περισσότερων υπολογιστικών πόρων-ισχύος είναι πιθανό να πετύχουμε αρκετά καλύτερα αποτελέσματα, ξεφεύγοντας, ωστόσο, από το σκοπό της παρούσας εργασίας.

Όμοια με τα προηγούμενα τμήματα της εργασίας επισημαίνουμε ότι ο διαμοιρασμός στα διάφορα set γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να περιέχουν ίσο σε ποσοστό αριθμό δεδομένων από κάθε κλάση, όπως φαίνεται παρακάτω.

Output_Values	Isolet_Set	Training_Set	Validation_Set	Check_Set	
1	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
2	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
3	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
4	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
5	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
6	3.822%	3.8264%	3.8462%	3.7845%	
7	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
8	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
9	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
10	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
11	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
12	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
13	3.8348%	3.8264%	3.8462%	3.8486%	
14	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
15	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
16	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
17	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
18	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
19	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
20	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
21	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
22	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
23	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
24	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
25	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	
26	3.8476%	3.8478%	3.8462%	3.8486%	

Σχήμα 37: Διαμοιρασμός Δεδομένων στα διάφορα Σετ - Βέλτιστο Μοντέλο

Αρχεία MATLAB

- 1. avilaModel.m : MATLAB Script Υλοποίηση πρώτου τμήματος της εργασίας (Avila Dataset).
- 2. gridSearch.m: MATLAB Script Υλοποίηση δεύτερου τμήματος της εργασίας (Isolet Dataset). Ο χρήστης ενημερώνεται σε ζωντανό χρόνο για την πρόοδο της διαδικασίας εκπαίδευσης των 100 μοντέλων και τις παραμέτρους (πλήθος χαρακτηριστικών, πλήθος κανόνων, αριθμός πτυχής) του μοντέλου που εκπαιδεύεται κάθε φορά. Τέλος, δημιουργείται και ένα αρχείο με όνομα optimum_model.mat, το οποίο περιλαμβάνει τον αριθμό των χαρακτηριστικών και κανόνων του βέλτιστου μοντέλου καθώς και το απαραίτητο τμήμα του του πίνακα ranks, που καθορίζει με φθίνουσα σειρά σημασίας ποιες από τις στήλες των χαρακτηριστικών χρησιμοποιήθηκαν.
- 3. optimumModel.m : MATLAB Script Εκπαίδευση του βέλτιστου TSK μοντέλου και υπολογισμός των απαραίτητων δεικτών απόδοσης.